

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Wydział Matematyki i Informatyki

Test-Driven Development

Ostatnim razem

Sprostowanie:

- programowanie **nie służy** komunikacji człowieka z komputerem!
- służy komunikacji z **drugim człowiekiem** (kod czytany jest średnio 7 razy po napisaniu)
- pisz tak, jakby twoi współpracownicy byli psychopatycznymi, sadystycznymi mordercami, którzy wiedzą gdzie mieszkasz

Ostatnio:

- poznaliśmy narzędzie Maven
  - zaczęliśmy testy
-

Przypomnienie

Testy jednostkowe:

- muszą być uruchamiane w izolacji (nie zależeć od siebie)
  - powinny testować zachowania kodu
  - muszą pokrywać przypadki szczególne (błędne dane)
  - powinny testować funkcjonalność jeden raz i...
  - powinny pozwalać na modyfikację kodu (nie “betonujemy” aplikacji testami!)
  - powinny być tak samo czytelne jak kod, albo nawet bardziej
  - stanowią formę dokumentacji
  - **piszemy przed napisaniem kodu**
-

Red-Green Refactor

Idea red-green refactor:

- piszemy test szczęśliwej ścieżki (ma działać dla poprawnego przebiegu programu)
    - klasy do których się odnosimy mogą nie istnieć
    - “tworzą się” w trakcie – emergent architecture
  - test z założenia ma najpierw “nie przejść” (czerwony)
  - dopisujemy kawałek kodu, który zapewnia “przejście” (zielony)
  - dopisujemy kolejny warunek (znowu nie “przechodzi”)
  - refaktoryzujemy kod, aby przechodził
  - powtarzamy czynności aż do wyczerpania warunków
-

Red-Green Refactor

Gdy podstawowa funkcjonalność „szczęśliwej ścieżki” działa:

- dopisujemy testy na warunki brzegowe
    - niepoprawne dane wejściowe,
    - sytuacje które “na pewno nigdy nie zajdą” (założymy się?),
    - itd.
  - w ten sposób otrzymujemy kawałek kodu, który na pewno działa poprawnie (wg naszych założeń, które mogą być błędne)
-

Red-Green Refactor

Gdy wszystkie testy i kod działają poprawnie:

- refaktoryzujemy kod, aby:
    - był czytelny,
    - klasy i metody miały jedną odpowiedzialność (Single Responsibility principle),
    - nie było zduplikowanego kodu.
-

Przykład

Dla naszego Magicznego Systemu Ubezpieczeń™ chcemy dodać produkt Ubezpieczenie Na Życie Ograbimy Cię Z Mieszkania™.

Wymagania

- tylko dla osób między 35, a 65 rokiem życia;
  - osoba musi posiadać mieszkanie o wartości min. 300k PLN;
  - gdy osoba jest w związku małżeńskim kwota rośnie do 500k;
  - gdy mieszkanie jest wartości z przedziału 300k do 350k i 500k do 550k dla osób zamężnych, o możliwości zawarcia musi zdecydować biuro firmy ubezpieczeniowej (backoffice).
-

Przykład

Czego potrzebujemy?

- klas przetrzymujących dane o osobach, ich mieszkaniach, ...
- jakiejś usługi, która na podstawie adresu zwróci nam średni koszt metra kwadratowego
- logiki biznesowej (klasy), która zapewni spełnienie wymagań
- nade wszystko testów ww. logiki

Zaczynamy od testu “szczęśliwej ścieżki” (“happy path”).

Struktura testu

`package pl.amu.edu.demo.logic;` ← konwencja (ta sama paczka)

`class TestNazwaTestowanejKlasy` { ← konwencja

`@Test` ← adnotacja (metaprogramowanie)

`public void shouldDoSomething()` {

`// co dane`

`// gdy wywołujemy jakąś metodę`

`// asercje (czego oczekujemy w wyniku)`

}

}

Przykład – logika biznesowa

The screenshot shows an IDE interface with a project structure on the left and a code editor on the right. The project structure is as follows:

- 02 > src > main > java > pl > amu > edu > demo > logic > WeWillStealYourFlatProduct
- 02 [demo-02-testing] > .idea
- 02 [demo-02-testing] > src > main > java > pl.amu.edu.demo > data > Address.java, Housing, Person
- 02 [demo-02-testing] > src > main > java > pl.amu.edu.demo > logic > WeWillStealYourFlatProduct
- 02 [demo-02-testing] > src > main > java > pl.amu.edu.demo > providers > AverageQuoteProvider
- 02 [demo-02-testing] > test > java > pl.amu.edu.demo.logic > TestWeWillStealYourFlatProduct, TestStash
- 02 [demo-02-testing] > target
- 02 [demo-02-testing] > .gitignore
- 02 [demo-02-testing] > pom.xml
- 02 [demo-02-testing] > README.md
- 02 [demo-02-testing] > External Libraries
- 02 [demo-02-testing] > Scratches and Consoles

The code editor shows the following Java code:

```
1 package pl.amu.edu.demo.logic;  
2  
3 public class WeWillStealYourFlatProduct {  
4 }  
5
```


Przykład – logika biznesowa

```
12  @Test
13  ▶ public void shouldBeValid() {
14      // given
15      var person:Person = Person.builder()
16          .displayName("Miś Uzatek")
17          .firstName("Miś")
18          .lastName("Uzatek")
19          .birthDate(LocalDate.of(year:1957, month:3, dayOfMonth:6))
20          .housing(
21              Housing.builder()
22                  .address(
23                      Address.builder()
24                          .withAddressLine1("Stumilowy las 5")
25                          .withZipCode("99-999")
26                          .build()
27                      ).isApartment(false).area(36.0)
28                  .build()
29          ).isMarried(false)
30          .build();
31      var logic = new WeWillStealYourFlatProduct();
32
33      // when
34      var result:void = logic.check(person);
35  }
```


Przykład – logika biznesowa

```
TestWeWillStealYourFlatProduct.java × WeWillStealYourFlatProduct.java ×
1 package pl.amu.edu.demo.logic;
2
3 import pl.amu.edu.demo.data.Person;
4
5 public class WeWillStealYourFlatProduct {
6
7     public WeWillStealYourFlatCheckResult check(Person person) {
8
9     }
10
11 }
12
```

× Create Class WeWillStealYourFlatCheckResult

Destination package: pl.amu.edu.demo.d

Target destination directory: .../src/main/java/pl/amu/edu/demc

- data
- providers

Press Enter to insert, Tab to replace Next Tip

OK Cancel

Przykład – logika biznesowa

```
TestWeWillStealYourFlatProduct.java × WeWillStealYourFlatProduct.java × WeWillStealYourFlatCheckResult.java ×
1 package pl.amu.edu.demo.data;
2
3 public enum WeWillStealYourFlatCheckResult {
4 }
5
```


Przykład – logika biznesowa

```
TestWeWillStealYourFlatProduct.java × WeWillStealYourFlatProduct.java × WeWillStealYourFlatCheckResult.java ×
1 package pl.amu.edu.demo.data;
2
3 public enum WeWillStealYourFlatCheckResult {
4     ELIGIBLE, NOT_ELIGIBLE, BACKOFFICE_DECISION
5 }
6
```


Przykład – logika biznesowa

```
02 > src > main > java > pl > amu > edu > demo > logic > WeWillStealYourFlatProduct > check
Project
TestWeWillStealYourFlatProduct.java x WeWillStealYourFlatProduct.java x
1 package pl.amu.edu.demo.logic;
2
3 import pl.amu.edu.demo.data.Person;
4 import pl.amu.edu.demo.data.WeWillStealYourFlatCheckResult;
5
6 public class WeWillStealYourFlatProduct {
7
8     public WeWillStealYourFlatCheckResult check(Person person) {
9         return null;|
10    }
11
12 }
13
```


Ale...

Pojedynczy test jakkolwiek ładny nie jest tym czego szukamy, bo:

- potrzebujemy sprawdzić wartość zwracaną dla różnych przypadków (odmienny wiek, stan cywilny, różna wartość mieszkania w zależności od okolicy, ...)
- chcemy mieć jeden kod do sprawdzania poprawności, bez powielania
- chcemy żeby kod był czysty, a dane testowe wyglądają jak...

Potrzebujemy testów parametrycznych

Struktura testu parametrycznego

```
package pl.amu.edu.demo.logic;
```

```
class TestNazwaTestowanejKlasy {
```

```
    @ParameterizedTest
```

```
    @ArgumentSource(Nazwa_klasy.class)
```

```
    public void nazwaOpisującaWymaganie(Data testData) {  
        commonTest(testData);  
    }
```

```
    private void commonTest(Data testData) {  
        // właściwy test  
    }
```

```
}
```

Trochę o parametryzacji

JUnit w wersji 5 ma (wreszcie) testy parametryczne. Idea polega na przekazaniu do metody testu danych, przy czym chcemy dla jednej metody uruchomić test tyle razy, ile danych przekazaliśmy. Potrzebujemy jakiegoś źródła i tu mogą być:

- @ValueSource – statyczne dane zdefiniowane w adnotacji
- @EnumSource – dane pochodzące z klasy enum
- @MethodSource – dane pochodzące z metody w klasie testowej
- @ArgumentSource – dane pochodzące z klasy je dostarczającej (provider)

Literatura: <https://www.baeldung.com/parameterized-tests-junit-5>

Czy to już wszystko?

Testy jednostkowe muszą działać w izolacji.

- nasza logika potrzebuje zewnętrznej usługi
- nie możemy po prostu jej dostarczyć (nie byłoby izolacji)
- nie mielibyśmy też wpływu na wartości przez nią zwracane

Potrzebujemy czegoś, co nazywa się mokowaniem (po angielsku mocking, stubbing, albo... test doubles [od stunt doubles]).

Na szczęście ktoś w Polsce napisał Mockito

Jeszcze o asercjach

JUnit (o zgrozo) dostarcza własne asercje. Są one nadal dość ubogie, więc ludzie stworzyli biblioteki do tworzenia asercji

- polski Hamcrest
- AssertJ Fluent Assertions

Kiedyś AssertJ po prostu opakowywał Hamcresta... Polecam (i sam używam) AssertJ.

No to przykład całości:

<https://git.wmi.amu.edu.pl/pdyda/06-ZPRPLI0/src/branch/master/demo/02>

Debugowanie

Związek testów z debugowaniem jest taki, że dają one nam łatwy punkt wejścia do programu, do sprawdzenia fragmentu w izolacji. Istotne koncepcje:

- breakpoint (punkt zatrzymania w wykonywanym programie)
  - może być warunkowy (conditional breakpoint)
- step over (pominięcie linii kodu)s
- step in(to) (wejście do wywoływanej metody)
- step out (wyjście z aktualnie wykonywanego fragmentu kodu na poziom wyżej)
- evaluate expression – ewaluacja wpisanego ręcznie kodu

Lteratura: <https://www.jetbrains.com/help/idea/debugging-code.html>

Ćwiczenia

Ćwiczenia do prezentacji:

<https://link.wmi.amu.edu.pl/j1vtPX>

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Wydział Matematyki i Informatyki

Dziękuję za korporację
(thank you for your corporation)